

Załącznik
do Uchwały Nr/2012
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 2012 r.

**PROGRAM OCHRONY
ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2012-2015
W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM**

Spis treści

I. Wstęp.	3
II. Diagnoza.	5
III. Podmioty działające na polu ochrony zdrowia psychicznego.	10
IV. Priorytety zdrowia psychicznego	
V. Cele i zadania.	20
VI. Ewaluacja i monitorowanie programu.	26

I. Wstęp.

Jednym z zadań własnych samorządu powiatowego jest promocja i ochrona zdrowia. Pojęcie promocji i ochrony zdrowia należy rozumieć jako połączenie edukacji zdrowotnej oraz wsparcia prawnego i środowiskowego dla mieszkańców danej wspólnoty samorządowej. Realizacja zadania przez samorząd powiatowy polega przede wszystkim na ocenianiu efektywności programów zdrowotnych funkcjonujących na terenie powiatu, inicjowaniu i wspomaganiu działań na rzecz promocji zdrowia oraz pobudzaniu odpowiedzialności zbiorowej i indywidualnej za zdrowie. Promocja i ochrona zdrowia powinna być również rozumiana jako profilaktyka chorób oraz promowanie zdrowego stylu życia. Jest to proces umożliwiający ludziom zwiększenie kontroli nad własnym zdrowiem, utrzymanie jego dobrego poziomu lub jego poprawę. Zdrowie nie jest celem samym w sobie, ale jest traktowane jako droga do realizacji aspiracji, zaspakajania potrzeb oraz przeobrażania i kontroli środowiska. Promocja i ochrona zdrowia nie skupia się na grupach ludności zagrożonej określonymi chorobami, ale mobilizuje całe społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w działaniach podejmowanych na rzecz zdrowia.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego samorząd powiatowy został zobligowany do opracowania, realizacji, koordynowania i monitorowania powiatowego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa, organów administracji rządowej i samorządowej oraz instytucji do tego powołanych.

W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego uczestniczą stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

II. Diagnoza.

Powiat Inowrocławski został utworzony w ramach reformy administracyjnej 1 stycznia 1999 roku. Jego siedzibą jest miasto Inowrocław. W granicach administracyjnych powiatu znajduje się dziewięć gmin:

- 1) Miasto Inowrocław,
- 2) Inowrocław,
- 3) Gniewkowo,
- 4) Janikowo,
- 5) Kruszwica,
- 6) Pakość,
- 7) Dąbrowa Biskupia,
- 8) Rojewo,
- 9) Złotniki Kujawskie.

Liczba ludności powiatu inowrocławskiego wynosiła na 31 grudnia 2010 r. ogółem 163 787 osób, w tym 79 116 mężczyzn i 84 671 kobiet, a według stałego miejsca zamieszkania - ogółem 164 525 osób, w tym 79 534 mężczyzn i 84 991 kobiet.

W podziale na 5-letnie grupy wiekowe liczby te w poszczególnych przedziałach przedstawiają się następująco:

Tabela1. Liczba ludności powiatu inowrocławskiego z podziałem na grupy wiekowe.

lp.	Ludność ogółem	163 787	
1.	0 – 4 lat	8 174	5,0 %
2.	5 – 9 lat	7 323	4,5 %
3.	10 – 14 lat	8 544	5,2 %
4.	15 – 19 lat	11 014	6,7 %
5.	20 – 24 lat	12 437	7,6 %
6.	25 – 29 lat	14 247	8,7 %
7.	30 – 34 lat	12 382	7,6 %

8.	35 – 39 lat	11 495	7,0 %
9.	40 – 44 lat	10 313	6,3 %
10.	45 – 49 lat	11 211	6,8 %
11.	50 – 54 lat	13 301	8,1 %
12.	55 – 59 lat	12 310	7,5 %
13.	60 – 64 lat	10 783	6,6 %
14.	65 – 69 lat	5 555	3,4 %
15.	70 – 74 lat	5 335	3,3 %
16.	75 – 79 lat	4 448	2,7 %
17.	80 lat i więcej	4 915	3,0 %

W 2010 r. w Poradni Zdrowia Psychicznego zatrudnionych było 7 lekarzy, w tym 5 specjalistów psychiatrów i 3 pielęgniarki. Ogółem udzielono 11 413 porad lekarskich. Wydano 101 skierowań do stacjonarnych placówek psychiatrycznych.

Tabela 2. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi leczonych w Poradni Zdrowia Psychicznego w 2010 r. z uwzględnieniem kategorii diagnostycznych.

	Leczeni		W tym leczeni ogółem wieku lat			
	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
	3 245	1 137	17	619	1 668	941
organiczne zaburzenia niepsychotyczne	229	154		24	65	140
organiczne zaburzenia psychotyczne	341	160		60	143	138
schizofrenia	414	181	4	126	137	147
inne zaburzenia psychotyczne i urojeniowe	184	68	4	38	85	57
epizody afektywne	270	105	2	47	117	104
depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe	223	88		38	153	32
inne zaburzenia nastroju (afektywne)	177	52		26	121	30
zaburzenia nerwicowe	1149	231	5	118	742	284

związane ze stresem i somatoformiczne						
zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania	7			4	3	
inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi	2			1	1	
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	69	22		37	32	
upośledzenie umysłowe	180	76	2	100	69	9
obserwacja stanu psychicznego, rozpoznania nieustalone, bez zaburzeń psychicznych, rozpoznania niepsychiatryczne	67	21		21	41	5

Źródło - sprawozdanie MZ-15

W Poradni Psychologicznej w sprawozdaniu MZ-15 za 2010 r. wykazano zatrudnienie jednego psychologa. Ogółem leczonych osób było 804, w tym 297 mężczyzn. Udzielono 2 722 porady. Z psychoterapii indywidualnej korzystało 486 osób.

Odwykowo-Psychiatryczny Ośrodek Lecznicy Grabicz i Karnowski spółka partnerska. W ramach podmiotu działa: Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych, Poradnia Leczenia Uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia oraz Dzienny Oddział Leczenia Uzależnienia od alkoholu. Kadre NZOZ stanowi czterech psychiatrów, w tym trzech działa w zakresie zdrowia psychicznego, a jeden jest specjalistą psychoterapii uzależnień i specjalistą seksuologiem. W 2010 r. i 2011 r. objęto świadczeniami 1 000 osób w Poradni Zdrowia Psychicznego, 100 osób na oddziale dziennym i 350 osób w Poradni Odwykowej. Obecnie firma ma podpisany kontrakt z NFZ na świadczenia w Poradni Zdrowia

Psychicznego dla dorosłych, świadczenia w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz świadczenia w ramach Dziennego Oddziału Leczenia Uzależnienia od alkoholu.

W 2010 roku w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zarejestrowano 2 460 spraw. Przeprowadzono 1 828 diagnoz psychologicznych, 1 795 pedagogicznych i 183 logopedyczne.

Zespół orzekający działający w poradni wydał łącznie 338 orzeczeń o kształceniu specjalnym, w tym dla uczniów:

- 1) niedosłyszących i słabo słyszących - 32;
- 2) niewidomych i słabo widzących - 21;
- 3) z niepełnosprawnością ruchową - 19;
- 4) upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim - 159;
- 5) upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym - 25;
- 6) z autyzmem - 17;
- 7) z zaburzeniami sprzężonymi - 28;
- 8) niedostosowanych społecznie - 19;
- 9) z zaburzeniami zachowania - 18.

Ponadto zespół wydał 283 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego dla uczniów, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły oraz 51 opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka.

W tym samym roku poradnia wydała 1 610 opinii w następujących sprawach:

- 1) przyspieszenia obowiązku szkolnego - 3;
- 2) odroczenia obowiązku szkolnego - 23;
- 3) pozostawienia ucznia klas I - III na drugi rok - 6;
- 4) zwolnienia z drugiego języka obcego - 1;
- 5) dostosowania wymagań edukacyjnych - 823;
- 6) udzielenia zezwolenia na indywidualny program nauki - 10;
- 7) przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy - 16;
- 8) pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadgimnazjalnej - 30;
- 9) objęcia dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną w przedszkolu - 24;
- 10) objęcia dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole - 374;
- 11) inne opinie - 300.

Bezpośrednimi formami pomocy indywidualnej (terapię) objęto 138 osób. Dotyczyły one w dużej mierze zaburzeń emocjonalno-społecznych, uzależnień i problemów rodzinnych. Różnymi formami pomocy grupowej objęto 1 598 osób (uczniowie, rodzice, nauczyciele, wychowawcy). W ofercie poradni znalazły się działania promujące zdrowy styl życia, w tym zdrowia psychicznego.

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu za rok 2010 obrazują m. in. poziom zachorowań mieszkańców powiatu dotkniętych upośledzeniem umysłowym i chorobami psychicznymi. Razem wydano 3 329 orzeczeń o niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia.

Tabela 3. Podział osób z zaburzeniami intelektualnymi ze względu na płeć, stopień niepełnosprawności i wiek, powyżej 16 roku życia.

	Razem	Płeć		Stopień niepełnosprawności			Wiek			
		K	M	znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	41-60	60 i więcej
Osoby z zaburzeniami intelektualnymi, w tym:	348	150	198	83	160	105	66	92	137	53
		43,10%	56,90%	23,85%	45,98%	30,17%	18,96%	26,44%	39,37%	15,23%
- upośledzenia umysłowe	59	17	42	16	31	12	36	15	7	1
		28,81%	71,19%	27,12%	52,54%	20,34%	61,02%	25,42%	11,86%	1,70%
- choroby psychiczne	289	133	156	67	129	93	30	77	130	52
		46,02%	53,98%	23,18%	44,64%	32,18%	10,38%	26,64%	44,98%	18%

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela 4. Podział osób z zaburzeniami intelektualnymi ze względu na zatrudnienie i wykształcenie.

	Razem	Zatrudnienie		Wykształcenie				
		Tak	Nie	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe
Osoby z zaburzeniami intelektualnymi, w tym:	348	32	316	34	118	107	77	12
		9,20%	90,80%	9,77%	33,90%	30,75%	22,13%	3,45%
- upośledzenia umysłowe	59	1	58	23	25	10	1	0
		1,70%	98,30%	38,98%	42,37%	16,95%	1,70%	
- choroby psychiczne	289	31	258	11	93	97	76	12
		10,73%	89,27%	3,81%	32,18%	33,56%	26,30%	4,15%

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela 5. Podział osób z zaburzeniami intelektualnymi ze względu na płeć i wiek, poniżej 16 roku życia.

	Razem	Płeć		Wiek		
		K	M	0-3	4-7	8-16
Osoby z zaburzeniami intelektualnym i, w tym:	63	19	44	3	8	52
		<i>30,16%</i>	<i>69,84%</i>	<i>4,76%</i>	<i>12,70%</i>	<i>82,54%</i>
- upośledzenia umysłowe	16	4	12	1	2	13
		<i>25%</i>	<i>75%</i>	<i>6,25%</i>	<i>12,5%</i>	<i>81,25%</i>
- choroby psychiczne	47	15	32	2	6	39
		<i>31,91%</i>	<i>68,09%</i>	<i>4,26%</i>	<i>12,76%</i>	<i>82,98%</i>

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Z analizy powyższych danych wynika, iż wśród grupy osób dotkniętych dysfunkcjami intelektualnymi większość stanowią osoby z chorobami psychicznymi. Wśród osób upośledzonych umysłowo jak i dotkniętych chorobami psychicznymi najczęściej dysfunkcji orzeczono na poziomie umiarkowanym (45,98%).

Zarówno u osób powyżej, jak i przed 16 rokiem życia, zaburzenia intelektualne dotyczą w większości mężczyzn (56,90%).

Osoby z tej grupy charakteryzuje niskie wykształcenie (podstawowe, na poziomie 33,90%, zasadnicze 30,75%), co przekłada się też na zatrudnienie tej grupy osób (90,80% to osoby niepracujące).

Analiza sytuacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanymi w PUP w Inowrocławiu - stan na 31 grudnia 2011 r.

Niestety niniejsza analiza osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy w powiecie inowrocławskim nie może zostać przedstawiona w ujęciu dynamicznym ze względu na fakt, iż nigdy wcześniej nie była podobna analiza nie była dokonywana odrębnie dla tej grupy osób.

Udział osób z zaburzeniami psychicznymi w ogólnej liczbie osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych osób bezrobotnych został przedstawiony w tabeli 1 i na wykresie 1. Wynika z niej, iż w badanym okresie bezrobotne osoby niepełnosprawne stanowiły 4,72% ogółu osób bezrobotnych, a osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi stanowiły 1,88% ogółu bezrobotnych. Z tabeli wynika także, że o ile udział niepełnosprawnych osób bezrobotnych nie był w badanym okresie znacząco wysoki, to już odsetek bezrobotnych

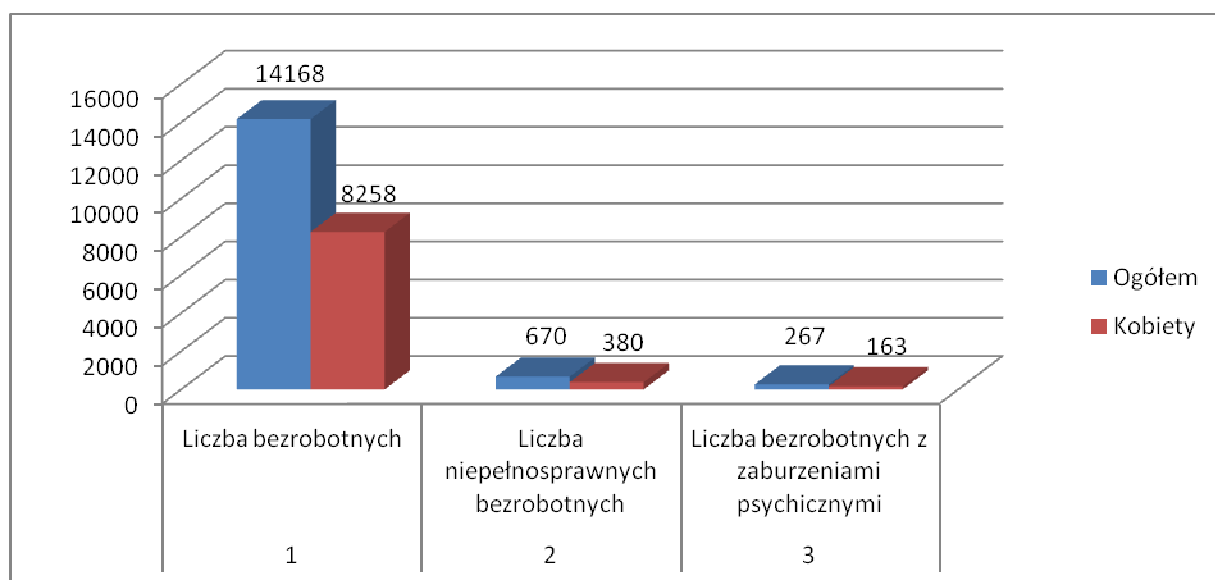
z zaburzeniami psychicznymi osiągnął dość znaczący poziom wśród niepełnosprawnych bezrobotnych (39,85%).

Tabela 6. Udział osób z zaburzeniami psychicznymi w ogólnej liczbie osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych osób bezrobotnych – stan na 31 grudnia 2011 r.

		Ogółem	Kobiety
1	Liczba bezrobotnych	14 168	8 258
2	Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych	670	380
3	Liczba bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi	267	163

Źródło: opracowanie własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 1. Udział osób z zaburzeniami psychicznymi w ogólnej liczbie osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych osób bezrobotnych – stan na 31 grudnia 2011 r.

Źródło: dane własne PUP w Inowrocławiu

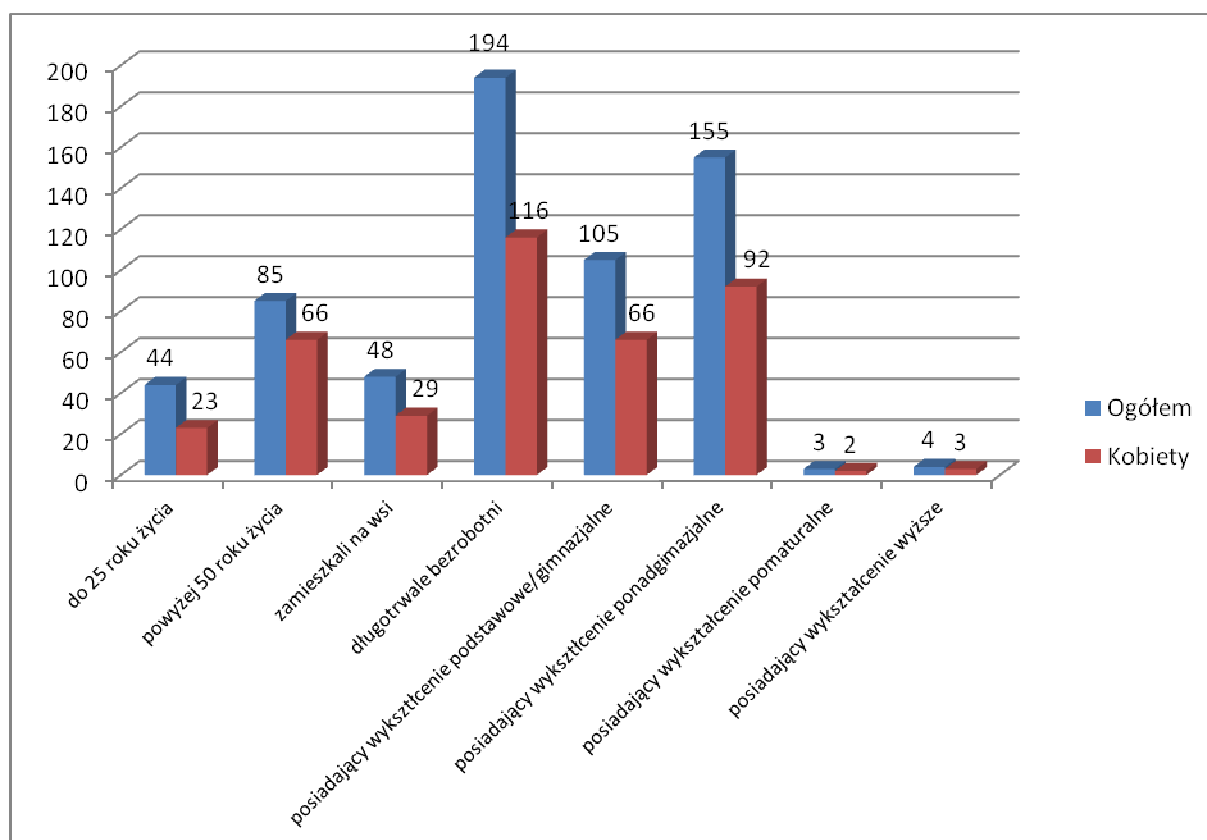
W Tabeli 2 i na Wykresie 2 przedstawiona została struktura osób zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 r. w PUP w Inowrocławiu jako osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi. Wynika z niej, iż blisko 73% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Największą grupę stanowiły osoby w wieku pomiędzy 25 a 50 rokiem życia (138 osób), kolejną pod względem wielkości była grupa powyżej 50 roku życia (85 osób), a najmniej liczną – do 25 roku życia (44 osoby). Ponad 82% bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi zamieszkiwało obszary miejskie. W kontekście uzyskanego poziomu wykształcenia z przeprowadzonej analizy wynika, iż tylko nieliczni bezrobotni z zaburzeniami psychicznymi posiadali wykształcenie wyższe lub pomaturalne.

Tabela 7. Struktura osób zarejestrowanych w PUP w Inowrocławiu jako osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi – stan na 31 grudnia 2011 r.

Liczba bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi		267	163
w tym:	do 25 roku życia	44	23
	powyżej 50 roku życia	85	66
	zamieszkali na wsi	48	29
	długotrwale bezrobotni	194	116
	posiadający wykształcenie podstawowe/gimnazjalne	105	66
	posiadający wykształcenie ponadgimnazjalne	155	92
	posiadający wykształcenie pomaturalne	3	2
	posiadający wykształcenie wyższe	4	3

Źródło: dane własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 2 Struktura osób zarejestrowanych w PUP w Inowrocławiu jako osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi – stan na 31 grudnia 2011 r.

Źródło: dane własne PUP w Inowrocławiu

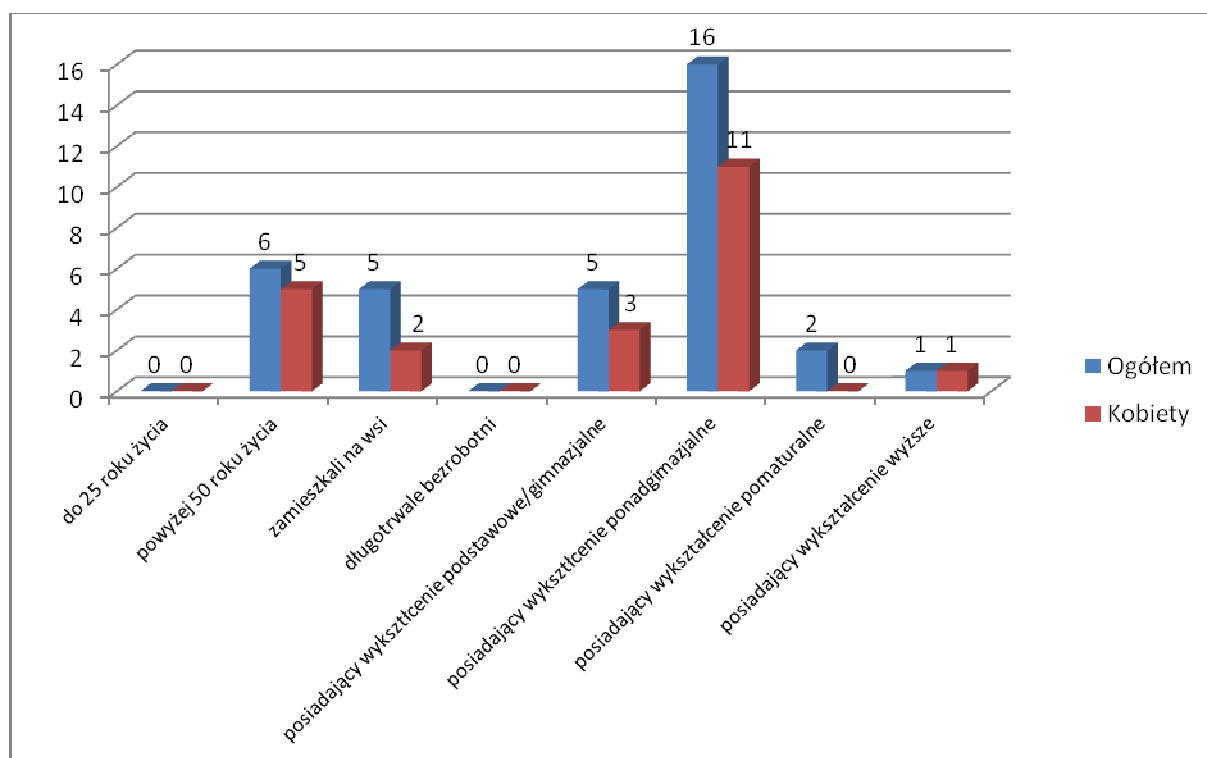
W Tabeli 3 i na Wykresie 3 przedstawiona została struktura osób zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 r. w PUP w Inowrocławiu jako osoby poszukujące pracy z zaburzeniami psychicznymi. Wynika z niej, iż największy odsetek w tej grupie stanowiły osoby pomiędzy 25 a 50 rokiem życia (18 osób), 6 osób było w wieku powyżej 50 roku życia. W rejestrze nie figurowała żadna osoba do 25 roku życia z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowana jako poszukująca pracy. Teren miejski zamieszkiwało 19 osób. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym.

Tabela 8. Struktura osób zarejestrowanych w PUP w Inowrocławiu jako osoby poszukujące pracy z zaburzeniami psychicznymi – stan na 31 grudnia 2011 r.

Liczba poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi		24	15
w tym:	do 25 roku życia	0	0
	powyżej 50 roku życia	6	5
	zamieszkali na wsi	5	2
	długotrwale bezrobotni	0	0
	posiadający wykształcenie podstawowe/gimnazjalne	5	3
	posiadający wykształcenie ponadgimnazjalne	16	11
	posiadający wykształcenie pomaturalne	2	0
	posiadający wykształcenie wyższe	1	1

Źródło: dane własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 3 Struktura osób zarejestrowanych w PUP w Inowrocławiu jako osoby poszukujące pracy z zaburzeniami psychicznymi – stan na 31 grudnia 2011 r.

Źródło: dane własne PUP w Inowrocławiu

Podmioty gospodarcze zlokalizowane w powiecie inowrocławskim zatrudniają osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Jednymi podmiotami w powiecie inowrocławskim, które otwarcie deklarują, iż zatrudniają osoby z zaburzeniami psychicznymi są Stowarzyszenie Niepełnosprawni dla Środowiska EKON oraz firma ABA Service.

Fakt, iż tylko dwa podmioty (w tym jeden z sektora organizacji pozarządowych statutowo zajmujący się wspieraniem osób niepełnosprawnych) zatrudniają osoby z zaburzeniami psychicznymi świadczy o potrzebie promocji wśród lokalnych pracodawców zatrudniania takich osób i płynących z tego tytułu korzyści. Jak zostało to wykazane w powyższej analizie bezrobotne osoby z zaburzeniami psychicznymi wprawdzie nie stanowią wielkiego odsetka wśród osób bezrobotnych, lecz już wśród bezrobotnych niepełnosprawnych - tak.

III. Podmioty działające na polu ochrony zdrowia psychicznego.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Wykonuje kompleksowo wszystkie zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej samorząd powiatowy jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych w następujących formach:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu;
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki;
- 5) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Centrum udziela także wsparcia poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Podstawowym zadaniem systemu orzecznictwa o niepełnosprawności jest ustalanie, na podstawie oceny ograniczenia zdolności do samodzielnego funkcjonowania w różnorodnych sferach życia związanych z aktywnością człowieka, prawa do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie przepisów prawa.

W ramach orzecznictwa o niepełnosprawności prowadzone są postępowania ustalające:

- 1) niepełnosprawność osób w wieku do 16 roku życia;
- 2) stopień niepełnosprawności w stosunku do osób, które ukończyły 16 rok życia;
- 3) wskazania do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z nich.

W ramach ustawowo realizowanych zadań Zespół orzeka m.in. w zakresie zaburzeń psychicznych:

- 1) upośledzenia umysłowego, od upośledzenia umiarkowanego (kod 01-U);

2) chorób psychicznych, w tym: zaburzeń psychotycznych, zaburzeń nastroju począwszy od zaburzeń o umiarkowanym stopniu nasilenia, utrwalonych zaburzeń lękowych o znacznym stopniu nasilenia, zespołów otępiennych (kod 02-P);

3) całościowych zaburzeń rozwojowych, powstałych przed 16 rokiem życia, z utrwalonymi zaburzeniami interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia (kod 12-C).

3. Powiatowy Urząd Pracy.

Jednym z głównych zadań Powiatowego Urzędu Pracy jest opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia, aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Inowrocławiu jest placówką realizującą swoje zadania w ramach systemu oświaty Rzeczypospolitej Polskiej. Poradnia posiada filię w Kruszwicy. Teren działania poradni obejmuje wszystkie gminy powiatu inowrocławskiego. Poradnia udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym logopedycznej oraz z zakresu wyboru kierunku kształcenia i zawodu dzieciom i młodzieży. Wspiera rodziców, nauczycieli i wychowawców przedszkoli, szkół i placówek w wychowywaniu i kształceniu dzieci i młodzieży.

Poradnia realizuje zadania poprzez:

- 1) diagnozowanie;
- 2) opiniowanie;
- 3) orzekanie;
- 4) działalność terapeutyczną;
- 5) interwencję kryzysową;
- 6) działalność profilaktyczną;
- 7) poradnictwo;
- 8) konsultacje;
- 9) działalność informacyjno-szkoleniową.

Poradnia realizuje zadania współdziałając z innymi poradniami, a także przedszkolami, szkołami, placówkami oraz organizacjami pozarządowymi i innymi

podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom.

5. Szpital Powiatowy.

Opiekę zdrowotną dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu inowrocławskiego sprawuje Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Psychologiczna, znajdujące się w strukturze Przechodni Przyszpitalnej Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu, czynne 5 dni w tygodniu.

W Publicznym Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu rozpoczęły się prace związane z utworzeniem Centrum Zdrowia Psychicznego, które odpowiadałoby rozwiązaniom organizacyjnym zalecanym przez Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Powstał program funkcjonalno-użytkowy pawilonu psychiatrycznego opracowany przez Autorską Pracownię Architektoniczną „TDI ENGINEERING”. Obiekt ten ma zapewnić kompleksowe leczenie psychiatryczne wynikające z zakresu działania szpitala. Pawilon psychiatryczny ma prowadzić leczenie na oddziałach w systemie stacjonarnym i dziennym oraz ambulatoryjne. Działaniami tymi będą objęte wszystkie grupy wiekowe pacjentów. Dodatkową funkcją ma być diagnozowanie osób pozostających pod nadzorem systemu penitencjarnego.

6. Dom Pomocy Społecznej w Warzynie.

Przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych. Dom posiada 87 miejsc i jest domem przeznaczonym dla mężczyzn. Dom zapewnia profesjonalną 24 godzinną opiekę pielęgniarzką oraz stały kontakt z lekarzem rodzinnym i w miarę indywidualnych potrzeb konsultacje z lekarzami o określonych specjalnościach. Opieka nad podopiecznymi odbywa się w oparciu o Indywidualne Plany Opieki Mieszkańca. Warunki bytowe, rodzaj i zakres usług świadczonych przez Dom są dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności osób w nim zamieszkujących. W tym celu zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy realizuje zadania zmierzające do zaspokojenia potrzeb mieszkańców, związanych z godnym życiem w Domu. Pracownicy inicjują zajęcia terapeutyczne i aktywizujące, ustalane w czasie zebrań społeczności mieszkańców oraz cotygodniowych spotkań samorządu mieszkańców z przedstawicielami zespołu. Pomocny przy realizacji tych zadań jest opracowany regulamin aktywności oraz plebiscyt na mieszkańca roku ustalony wspólnie z mieszkańcami Domu.

7. Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu.

Przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych. Dom posiada 80 miejsc i jest domem koedukacyjnym. Umieszczane są tu osoby, które ze względu na stan zdrowia wymagają całodobowej opieki a rodzina i gmina nie jest w stanie zabezpieczyć realizacji tej opieki w miejscu zamieszkania. Opiekę nad podopiecznymi sprawuje się w oparciu o Indywidualne Plany Opieki Mieszkańca. DPS zapewnia całodobową opiekę pielęgniarско-opiekuńczą, wyżywienie, opiekę medyczną realizowaną przez lekarzy rodzinnych, jak również profesjonalne formy rehabilitacji. Zaspakajane są niezbędne potrzeby bytowe, społeczne, edukacyjno-kulturalne. Personel Domu to wykwalifikowana kadra nastawiona na budowanie dobrego i życzliwego klimatu Domu oraz świadczenie podopiecznym wszechstronnej pomocy i wsparcia w zaspakajaniu codziennych potrzeb. Oferta usług Domu dostosowana jest do potrzeb, możliwości i oczekiwań Mieszkańców.

8. Warsztaty terapii zajęciowej znajdujące się w powiecie inowrocławskim:

1) Warsztat Terapii Zajęciowej w Inowrocławiu

Organ prowadzący: Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. E. Plater 3
88-100 Inowrocław

2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Kruszwicy

Organ prowadzący: Urząd Miasta i Gminy Kruszwica
ul. T. Kościuszki 30
88-150 Kruszwica

Warsztat terapii zajęciowej realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i zdrowotnej zmierzające do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w miarę jego indywidualnych możliwości. W zajęciach uczestniczy 30 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Terapia odbywa się w sześciu pracowniach: kulinarnej, plastyczno-poligraficznej, stolarskiej, ogrodniczej, krawieckiej, podtrzymywania wiedzy szkolnej. Uczestnicy mogą też skorzystać z muzykoterapii, terapii logopedycznej, psychoterapii, zajęć kultury zdrowotnej i rehabilitacji ruchowej. Uczestnicy warsztatu prowadzą bardzo aktywne życie. Wspólnie wyjeżdżają na wycieczki w góry, nad morze, na obozy rehabilitacyjne, organizują kuligi i biwaki na wsi, uczestniczą w zawodach sportowych, z których przywożą wiele medali, organizują aukcje

swoich wyrobów rękodzielniczych, a także przedstawienia, które z powodzeniem prezentują na różnych scenach.

9. Środowiskowy Dom Samopomocy w Jankowie.

Obchodził w 2011 roku jubileusz 10-lecia powstania. Na początku swojej działalności w zajęciach uczestniczyło 17 osób, teraz jest ich aż 35. Placówka nie posiada już wolnych miejsc, ale każda osoba niepełnosprawna, która wyrazi chęć brania udział w warsztatach, może korzystać z nich jako klubowicz. Członkami są osoby niepełnosprawne z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które ukończyły 18 lat. Środowiskowy Dom Samopomocy w Janikowie prowadzi m.in. zajęcia gastronomiczne, plastyczne, komputerowe oraz zajęcia ruchowe. Corocznie odbywają się tu także imprezy sportowe, takie jak tradycyjny już turniej tenisa stołowego.

10. Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu.

Otwarty uroczystie 19 grudnia 2011 roku. Czterdzieści osób niepełnosprawnych otrzymało tym samym możliwość wsparcia ze strony instruktorów, których zadaniem jest nauczenie osób niepełnosprawnych, jak samodzielnie radzić sobie w codziennym życiu. W zajęciach prowadzonych w Domu uczestniczą osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi. Korzystają z różnych form aktywności, m.in. terapii ruchowej, zajęć krawiecko-rękodzielniczych, plastyczno-technicznych, komputerowo-edukacyjnych, w doskonale wyposażonych pracowniach.

11. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, która wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych.

W zależności od stopnia niepełnosprawności uczniowie realizują różne podstawy programowe. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim realizują podstawę programową obowiązującą w szkołach ogólnodostępnych, uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym realizują podstawę programową dostępną do ich stopnia niepełnosprawności.

Podstawą do objęcia ucznia kształceniem specjalnym jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Powiat Inowrocławski zapewnia kształcenie specjalne w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu i w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy.

W Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu naukę pobiera 286 uczniów. W skład Zespołu wchodzi:

Szkoła Podstawowa Specjalna – w której uczą się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi – zaburzenia słuchu, wzroku, motoryki oraz z autyzmem i mutyzmem.

Gimnazjum Specjalne – w którym uczą się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa specjalna – w której uczą się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, także w nauczaniu indywidualnym w zawodzie kucharz. Szkoła zawodowa kształci w następujących kierunkach: kucharz małej gastronomii, ślusarz, stolarz, piekarz, cukiernik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, ogrodnik,

Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, która obejmuje naukę absolwentów gimnazjum, którzy posiadają niepełnosprawność umysłową umiarkowanego lub znacznego stopnia.

Szkoła w Szpitalu Powiatowym, obejmująca opieką dydaktyczną – wychowawczą uczniów przebywających na leczeniu.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kruszwicy kształcą się 17 uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Powiat jest także organem prowadzącym dla Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego dla Dziewcząt w Kruszwicy. Ośrodek jest placówką resocjalizacyjno-rewalidacyjną przeznaczoną dla dziewcząt niedostosowanych społecznie w wieku 10-18 lat – z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i normą intelektualną. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt wychowanki w placówce może być przedłużony do 24 roku życia. Nabór do Ośrodka odbywa się na podstawie skierowań z Ośrodka Rozwoju Edukacji. Całkowita liczba miejsc w ośrodku wynosi 76, dziewczęta podzielone są na dwie grupy.

Celem Ośrodka jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanek do życia zgodnego z obowiązującymi normami

społecznymi i prawnymi w formie określonych celów szczegółowych, zadań oraz sposobów wykonywania tych zadań.

W ośrodku znajdują się oddziały szkoły podstawowej i gimnazjum. W placówce realizowane są programy: profilaktyczno-resocjalizacyjny, wychowawczy, kół zainteresowań; indywidualne programy wychowawcze realizowane przez nauczycieli i wychowawców: programy terapeutyczne, przeciwdziałaniu agresji i przemocy :Stop agresji” ,program higieny osobistej, ochrony zdrowia psychicznego, plan rozwoju ośrodka, szkoły, biblioteki. Realizowany jest również program usamodzielniania wychowanek oraz program socjoterapii i rewalidacji w ramach zajęć szkolnych.

12. Organizacje pozarządowe-stowarzyszenia, fundacje.

Fundacja Przyszań Nadziei
Klub Pacjenta
ul. Dworcowa 31
88-100 Inowrocław

Inicjatywa Fundacji skierowana jest do osób chorych na schizofrenię oraz członków ich rodzin. Celem projektu było zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz różnych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym. Utrzymywanie kontaktów towarzyskich, zwłaszcza z rówieśnikami, zapobiega wycofaniu społecznemu i jest źródłem podtrzymania i wsparcia emocjonalnego. Ma to również znaczenie dla rodzin chorych, które mogą z sobą rozmawiać, dając sobie wsparcie i znajdując nowe rozwiązania swoich problemów.

W Klubach regularnie odbywają się spotkania grup psychoedukacyjnych (dla chorych i członków rodzin) prowadzone przez lekarza psychiatrę, spotkania psychoterapeutyczne pod kierunkiem psychologów, wsparcia rodzin oraz terapii zajęciowej.

Stowarzyszenie Wzajemnej pomocy „Flandria”
ul. Andrzeja 7
88-100 Inowrocław

Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria” powstało w maju 1995 roku w Inowrocławiu. To pierwszy w Polsce powojennej ruch społeczny wzajemnej pomocy. Skupia osoby niepełnosprawne, z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym osoby chore psychicznie.

Przesłaniem działalności jest zwiększenie dostępności do:

- 1) wysokiej jakości usług medycznych poprzez:
 - a) zawieranie umów i porozumień z ZOZ-ami, indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi na danym terenie;
 - b) prowadzenie własnych usług medycznych w przypadku ich braku na lokalnym rynku;
 - c) prowadzenie usług deficytowych (skracanie kolejek);
 - d) wprowadzanie rabatów dla członków Stowarzyszenia;
- 2) korzystania z pomocy profesjonalnej opieki wolontaryjnej,
- 3) samorealizacji poprzez wolontariat na rzecz dzieci, chorych, starszych i niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. E. Plater 3
88-100 Inowrocław

Stworzony przez rodziców dorosłych już dzieci niepełnosprawnych, z niepełnosprawnością intelektualną i chorobą psychiczną. Prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej dla 30 niepełnosprawnych uczestników.

IV. Priorytety promocji zdrowia psychicznego:

Priorytety promocji zdrowia psychicznego:

- 1) upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy dotyczącej problematyki zdrowia psychicznego;
- 2) kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego;
- 3) rozwijanie i uczenie kompetencji psychologicznych i społecznych umożliwiających lepsze wykorzystywanie własnych możliwości, a także skuteczne radzenie sobie z wymaganiami życia, stresem, kryzysowymi wydarzeniami oraz zagrożeniami patologią;
- 4) przeciwdziałanie wykluczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) zapewnienie warunków do społecznej rehabilitacji i integracji osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) zwiększenie dostępności osób z zaburzeniami psychicznymi do rehabilitacji zawodowej, poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych;
- 7) wczesne wykrywanie i leczenie zaburzeń depresyjnych;

- 8) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, zatrudnienie w powiecie psychiatry dzieci i młodzieży;
- 9) zapobieganie zaburzeniom psychicznym ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki nerwic i uzależnień,
- 10) przeciwdziałanie nietolerancji i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wspieranie społecznej integracji,
- 11) zwiększenie świadomości społecznej w zakresie korzystania z pomocy specjalistów w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

V. Cele i zadania.

Cel główny 1.

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe.

- 1.1 Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego	Rozdział 4 niniejszego programu	Lista priorytetów
2	Opracowanie programu promocji zdrowia psychicznego	Opracowany program - załącznik nr 1	Przygotowany program
3	Realizacja programu promocji zdrowia psychicznego	Zgodnie z przydziałem zadań	Odsetek populacji biorącej udział w programie

- 1.2 Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Opracowanie programu zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym	Opracowany program - załącznik nr 2	Przygotowany program

2	Realizacja programu zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym	Zgodnie z przydziałem zadań	Odsetek populacji biorącej udział w programie
---	--	-----------------------------	---

1.3 Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Opracowanie programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Opracowany program - załącznik nr 3	Przygotowany program
2	Realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Zgodnie z przydziałem zadań	Odsetek populacji biorącej udział w programie

1.4 Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Stworzenie ośrodka pomocy kryzysowej oferującego poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu	Utworzenie ośrodka pomocy kryzysowej	Liczba utworzonych ośrodków

Cel główny 2.

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe.

2.1 Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
-----	---------------	-------------------	-----------------------

1	Opracowanie programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej	Opracowany program - załącznik nr 4	Przygotowany program
2	Realizacja programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej	Zgodnie z przydziałem zadań	Odsetek placówek biorących udział w programie
3	Utworzenie lokalnego centrum zdrowia psychicznego	Integrowanie działalności placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez tworzenie lokalnego centrum zdrowia psychicznego, zapewniającego mieszkańcom powiatu kompleksową, środowiskową (stacjonarną i niestacjonarną) opiekę w zakresie zdrowia psychicznego	Schemat struktury organizacyjnej działającego centrum, populacja objęta opieką centrum

2.2 Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Opracowanie programu poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej i samopomocy środowiskowej	Opracowany program - załącznik nr 5	Przygotowany program
2	Realizacja programu poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej i samopomocy środowiskowej	Zgodnie z przydziałem zadań	Wzrost liczby osób korzystających z poszczególnych form pomocy i oparcia społecznego

3	Wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Udzielenie dofinansowania	Liczba zrealizowanych projektów
4	Zapewnienie ciągłości wsparcia finansowego projektom pozarządowym realizującym takie formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego	Udzielenie dofinansowania	Liczba projektów wymagających działania ciągłego
5	Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Realizowanie zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	% udział wydatków na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w ogólnych wydatkach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

2.3 Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Opracowanie programu rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Opracowany program - załącznik nr 6	Przygotowany program
2	Realizacja programu rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Zgodnie z przydziałem zadań	Odsetek placówek, przedsiębiorstw i osób objętych projektem
3	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Realizowanie zadań Powiatowego Urzędu Pracy i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba osób objętych różnymi formami działalności
4	Przygotowanie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi	Opracowanie kampanii	Program kampanii
5	Realizacja kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców	Realizowanie zadań Powiatowego Urzędu Pracy	Odsetek populacji, do której adresowana jest kampania

	promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi		
6	Zwiększenie udziału zagadnień zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy	Realizowanie zadań Powiatowego Urzędu Pracy	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi podejmujących zatrudnienie na skutek działań Powiatowego Urzędu Pracy

2.4 Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźnik monitorujący
1	Powołanie zespołu koordynującego realizację Programu z poszczególnymi zadaniami	Uchwała Nr 179/2011 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 14 grudnia 2011 r.	Dokument powołujący
2	Opracowanie programu ochrony zdrowia psychicznego	Zgodnie z przydziałem zadań	Przygotowany program
3	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie programu ochrony zdrowia psychicznego	Realizowanie zadań, sprawozdanie raz w roku	Odsetek populacji objętej programem
4	Przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Przewodnik publikowany będzie na stronach internetowych realizatorów programu	Publikacja

VI. Ewaluacja i monitorowanie programu.

Celem strategicznym Programu jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Cel strategiczny Programu jest zgodny z misją określoną w *Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011- 2015*.

Program zawiera informacje o istniejącym stanie infrastruktury społeczno-zdrowotnej powiatowych jednostek oraz partnerach realizujących zadania w ramach dotacji z budżetu powiatu (nie obejmuje zadań realizowanych przez gminy powiatu inowrocławskiego) oraz wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego.

Program ma charakter otwarty i przy zaangażowaniu władz publicznych i zainteresowanych stron będzie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb mieszkańców oraz możliwości prawnych i finansowych samorządu powiatowego.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi są szczególnie zagrożone ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. Z powodu specyfiki swojego schorzenia mają ogromne trudności w samodzielnym funkcjonowaniu społecznym oraz integracji społecznej. Taka sytuacja powoduje spadek aktywności społecznej, pogłębiającą się izolację społeczną, wzrost uzależnienia od opiekunów, a w rezultacie obniżenie jakości życia tych osób

Osoby z zaburzeniami psychicznymi są bardzo często spychane na margines życia społecznego, bywają szykanowani, wyśmiewani i nieakceptowani przez ludzi z ich otoczenia, a nawet swoich bliskich. Podejmowane działania pozwolą zapewnić osobom z zaburzeniami psychicznymi lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych i innych form opieki w środowisku rodzinnym.

Program finansowany będzie z następujących źródeł:

- 1) środki finansowe powiatu inowrocławskiego;
- 2) środki finansowe budżetu państwa;
- 3) środki finansowe Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 4) środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 5) środki finansowe własne realizatorów programu;
- 6) środki finansowe własne organizacji pozarządowych.

Ewaluacja dotyczyć będzie realizacji Programu oraz jego wpływu na zmianę zdrowia psychicznego i życia społecznego mieszkańców powiatu. Polegać będzie na sprawdzeniu, czy w wyniku realizacji działań podejmowanych w ramach poszczególnych celów, osiągnięte zostały spodziewane rezultaty. Ocena docelowa zostanie przeprowadzona na zakończenie Programu, a oceny częściowe do 31 marca danego roku, za rok poprzedni. Celem ich będzie zbadanie skuteczności i użyteczności Programu. Ewaluacja oparta będzie na informacjach, które będą zbierane od realizatorów/koordynatorów, a następnie interpretowana na potrzeby dokonania oceny przez Zespół Koordynujący.

Program promocji zdrowia psychicznego

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Zajęcia edukacyjno-informacyjne dla wolontariuszy	Stowarzyszenie „Flandria”	Działanie ciągłe
2.	Psychoedukacja grupowa dla pacjentów	Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	Działanie ciągłe
3.	Psychoedukacja dla członków rodzin – grupa wsparcia	Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	Działanie ciągłe
4.	Psychoterapia grupowa dla pacjentów	Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	Działanie ciągłe
5.	Psychoterapia indywidualna dla pacjentów	Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	Działanie ciągłe
6.	Zajęcia terapeutyczna	Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	Działanie ciągłe
7.	Indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne dla dzieci i rodziców dotkniętych zaburzeniami psychopatologicznymi	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
8.	Poradnictwo prawne w zakresie pełnomocnictw notarialnych oraz ubezwłasnowolnień	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
9.	Warsztaty dla dzieci rodziców zmagających się z depresją	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
10.	Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców dzieci nadpobudliwych lub z ADHD od 3 do 8 roku życia	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
11.	Przekazywanie rodzicom i nauczycielom podstawowej wiedzy na temat zaburzeń zdrowia psychicznego występujących u dzieci i młodzieży.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działanie ciągłe
12.	Diagnozowanie zaburzeń i odchyłeń rozwojowych u dzieci i młodzieży	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działania ciągłe
13.	Warsztaty dla dzieci i młodzieży „Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami” i „Sposoby radzenia sobie ze stresem”	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
14.	Psychoedukacja dzieci i młodzieży	Poradnia Psychologiczno-	

	oraz rodziców z zakresu zaburzeń odżywiania	Pedagogiczna	
15.	Warsztaty dla uczniów wszystkich typów szkół dotyczące profilaktyki u uzależnień	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
16.	Warsztaty dla młodzieży gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na temat płodowego zespołu alkoholowego FAS „Cięża koniecznie bez alkoholu	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
17.	Warsztaty dla młodzieży gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na temat HIV/AIDS	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
18.	Realizacja programu antynikotynowego „Znajdź właściwe rozwiązanie” w szkołach podstawowych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
19.	Realizacja programu „Interwencja profilaktyczna w szkole” dotyczącego uzależnień skierowanego dla rad pedagogicznych.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
20.	Spotkania z literaturą dziecięcą (z udziałem dzieci z Przedszkola nr 14 oraz pacjentów Oddziału Dziecięcego Powiatowego Szpitala w Inowrocławiu)	ZSP nr 2 w Inowrocławiu	cyklicznie, dwa razy w roku szkolnym
21.	Zorganizowanie wolontariatu: działania pomocowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi z Domów Pomocy Społecznej w Inowrocławiu	ZSP nr 3 I ZSP nr 4 w Inowrocławiu	cyklicznie
22.	Zorganizowanie dla młodzieży warsztatów z zakresu promocji zdrowia psychicznego	ZSP w Kościelcu	cyklicznie, dwa razy w roku szkolnym
23.	Program artystyczny, spektakl: "Moja wewnętrzna Arkadia"	ZSP w Kobylnikach, ZSP w Kruszwicy, LO w Kruszwicy	cyklicznie, dwa razy w roku szkolnym
24.	Występ w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu w ramach obchodów Światowego Dnia Chorego	MDK w Inowrocławiu	każdego roku
25.	Zabawa z cyklu „Przychodzi Mikołaj”	MDK w Inowrocławiu współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej i Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	grudzień każdego roku

26	Ukazywanie różnorodnych form osobowości i wpływu otoczenia na kierunki ich rozwoju poprzez przedstawienia teatralne: „Tlen” wg Iwana Wyrypajewa „Podróż do wnętrza pokoju” wg Michała Walczaka	MDK w Inowrocławiu	marzec i kwiecień 2012 r.
27.	Spektakle teatralne dla społeczności lokalnej	MOW w Kruszwicy	cyklicznie
28.	Konkurs na broszury i plakaty dotyczące promocji zdrowia psychicznego	MDK w Inowrocławiu	cyklicznie maj każdego roku

Program zapobiegania przemocy w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Grupy psychoedukacyjne oraz wsparcia dla młodzieży uwikłanej w przemoc	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
2.	Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
3.	„Przemocy mówimy NIE” festyn, konkurs na plakat	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Raz w roku
4.	Warsztaty „Porozumienie bez przemocy w rodzinie”: - rodzeństwo bez rywalizacji, - małżeństwo bez dominacji	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
5.	Szkolenia pracowników pomocy społecznej i policji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR	Działanie ciągłe
6.	Pomoc szkołom w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
7.	Psychoedukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w kontekście przeciwdziałania przemocy w Internecie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
8.	Trening zastępowania zachowań agresywnych ART	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
9.	Metoda konstruktywnej konfrontacji „Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów – oferta dla rad pedagogicznych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
10.	Warsztaty dla nauczycieli: - pod kątem pracy z dzieckiem z ADHD. - Realizacja programu „Interwencja profilaktyczna w szkole” dot. uzależnień – oferta dla rad pedagogicznych. - „Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów” – metoda konstruktywnej konfrontacji (oferta dla	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	proces ciągły

	<p>rad pedagogicznych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychoedukacja nauczycieli związana z przemocą w Internecie. - Pomoc szkołom w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą rówieśniczą. 		
11.	<p>Warsztaty dla rodziców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Szkoła dla rodziców i wychowawców” – zajęcia psychoedukacyjne dla osób chcących nawiązać głębsze i cieplejsze relacje z dziećmi. - Psychoedukacja rodziców z zakresu zaburzeń odżywiania. - Psychoedukacja rodziców związana z przemocą w Internecie. - Warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD. 	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MDK w Inowrocławiu</p>	<p>proces ciągły</p>
12.	<p>Warsztaty dla uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dla dzieci i młodzieży „Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami”. - Warsztaty dla dzieci i młodzieży „Sposoby radzenia sobie ze stresem”. - Psychoedukacja dzieci i młodzieży z zakresu zaburzeń odżywiania. - Doradztwo zawodowe dla uczniów z problemami zdrowotnymi przy współdziałaniu poradni medycyny pracy. - Warsztaty zawodoznawcze dla uczniów gimnazjum i liceów ogólnokształcących. - Warsztaty dla uczniów wszystkich typów szkół dotyczące profilaktyki uzależnień. - Psychoedukacja uczniów związana z przemocą w Internecie. - Warsztaty dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych na temat płodowego zespołu alkoholowego FAS „Cięża koniecznie bez alkoholu”. - Warsztaty dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych na temat HIV/AIDS. - Trening zastępowania zachowań agresywnych ART, 	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna</p>	<p>proces ciągły</p>

Załącznik 3
Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego
na lata 2012-2015
w powiecie inowrocławskim

**Program informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji
oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi**

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Zajęcia psychoedukacyjne z elementami socjoterapii dla młodzieży z trudnościami w nawiązywaniu relacji interpersonalnych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
2.	Pomoc rodzicom dzieci z ADHD	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
3.	Pomoc nauczycielom pod kątem pracy z dzieckiem z ADHD	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
4.	„Szkoła dla rodziców i wychowawców” – zajęcia psychoedukacyjne dla osób chcących nawiązać głębsze i cieplejsze relacje z dziećmi	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
5.	Interwencje kryzysowe w placówkach oświatowych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
6.	Festyn Integracyjny dla niepełnosprawnych intelektualnie uczniów Zespołu Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu	Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu, ZSP nr 2 w Inowrocławiu, III LO w Inowrocławiu	1 czerwca 2012, 31 maja 2013, 2 czerwca 2014, 1 czerwca 2015 roku
7.	Grupa teatralna „ALAMAKOTA” zaprezentuje przedstawienie profilaktyczne dla uczniów z wybranych szkół ponadgimnazjalnych powiatu	Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu	marzec 2013, marzec 2014, marzec 2015
8.	Piknik kajakowy z udziałem uczniów Zespołu Szkół im. Marka Kotańskiego	ZSP nr 1 w Inowrocławiu	jednorazowo w miesiącach czerwiec lub wrzesień
9.	Festyn z udziałem podopiecznych z "Daru serca" w Janikowie	ZSP nr 1 w Inowrocławiu	cyklicznie, jeden raz w roku szkolnym

10.	Udział uczniów w zorganizowaniu zabawy "Mikołajkowej" dla dzieci z Janikowskiego Stowarzyszenia Dzieci Specjalnej Troski "Dar Serca"	ZSP w Kościelcu	
11.	Zorganizowanie konkursu plastycznego tematycznie związanego ze zdrowiem psychicznym (z udziałem młodzieży z innych szkół ponadgimnazjalnych)	III LO w Inowrocławiu	cyklicznie, jeden raz w roku szkolnym

Załącznik 4
Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego
na lata 2012-2015
w powiecie inowrocławskim

Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Terapia psychologiczna dla dzieci i młodzieży z problemami emocjonalnymi	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
2.	Pomoc psychologiczna dla rodzin z problemem alkoholowym	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
3.	Pomoc psychologiczna dla osób z problemami rodzinnymi	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
4.	Pomoc finansowa w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej	PCPR	
5.	Zapewnienie ciągłości i dostępności do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej	PCPR	

Załącznik 5
Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego
na lata 2012-2015
w powiecie inowrocławskim

Program poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej i samopomocy środowiskowej

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Kwalifikowanie do odpowiednich form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym odpowiednich form kształcenia i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
2.	Opiniowanie mające na celu uzyskanie odpowiedniej pomocy.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
3.	Udzielanie wsparcia poprzez pomoc psychologiczną, prawną, pedagogiczną oraz socjalną	PCPR	działanie ciągłe

Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie promocji zdrowia psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim

Lp.	Zadanie	Jednostka realizująca	Termin realizacji
1.	Wsparcie z zakresu doradztwa zawodowego (porady/IPD/udział w zajęciach Klubu Pracy/udział w Warsztatach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy)	PUP	działanie ciągłe
2.	Wsparcie z zakresu szkoleń zawodowych	PUP	działanie ciągłe
3.	Współorganizacja zajęć Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu	PUP w przypadku podjęcia współpracy z CiIPKZ	działanie ciągłe
4.	Przygotowanie kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi adresowanej do pracodawców przy współudziale potencjalnych partnerów ze wszystkich sektorów (Organizację seminarium z zakresu Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych, w trakcie którego dokonana zostanie prezentacja na temat aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi)	PUP, partnerzy	od lipca 2012 r.
5.	Przygotowanie kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi adresowanej do pracodawców przy współudziale potencjalnych partnerów ze wszystkich sektorów (opracowanie materiałów informacyjnych w wersji papierowej i elektronicznej w formie plakatów i ulotek)	PUP	od lipca 2012 r.
6.	Opracowanie raportu na temat osób z zaburzeniami psychicznymi podejmującymi zatrudnienie na skutek działań Powiatowego Urzędu Pracy w	PUP	raz w roku w styczniu, od 2013 do 2016

	Inowrocławiu		
7.	Doradztwo zawodowe dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
8.	Pomoc w wyborze dalszego kształcenia uczniom gimnazjów z problemami zdrowotnymi	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
9.	Warsztaty zawodoznawcze dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
10.	Rehabilitacja zawodowa	PCPR	działanie ciągłe